

2022

*Uspešno in zdravja polno leto 2022 vam želimo sodelavci
Gozdarskega inštituta Slovenije,
Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko:*

*dr. Nike Krajnc, Tina Jemec, Matevž Triplat, mag. Marjan Dolenšek, dr. Peter Prislán,
Špela Ščap, Darja Stare, Urban Žitko, Domen Arnič, Jaša Saražin, mag. Janez Zafran, Katarina Flajšman*

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

Plavljenje ali splavarjenje je zgodovinski način transporta lesa. Tovrsten način transporta lesa se je v Sloveniji pojavil pred več kot 500 leti in je vplival na razvoj podeželja in gospodarjenje z gozdovi v porečjih Save, Drave in Savinje. Hlodovina iz gozda do žag se je po strugah rek plavila posamično, med tem ko so bile deske in tramovi vezane v »flosuk«. Flos oz. vezani splav je bil standardno sestavljen iz 300 »podnic«, 300 »colarc«, 400 »stropnic« in 500 »lat«, kar je predstavljalo okoli 20 kubikov lesa. Po drugi svetovni vojni so tovrsten način transporta lesa nadomestila druga prevozna sredstva.

Januar

2022

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
27	28	29	30	31	1 Novo leto	2 ● Novo leto
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17 ○	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

Prvo redčenje je izziv za uspešno gospodarjenje z gozdovi. Realizacija negovalnih del je najnižja v drogovnjakih in letvenjakih. Alternativa klasični izvedbi nege gozda je strojno redčenje. Prednost strojnega redčenja je varnost delavca, fizično manj zahtevno delo ter visoki učinki. V okviru mednarodnega projekta SMALLWOOD smo kot alternativno tehnologijo preizkusili sečno-zbiralno glavo Bracke C16.c ter primerjali izbiralno redčenje in pasovno redčenje. Na testnih ploskvah se je izkazalo, da je bila v večini sestojev nova tehnika dela bolj učinkovita, sestoj pa po redčenju vizualno podoben. Strojno redčenje mlajših sestojev je v Sloveniji in Evropi ena od obetavnih možnosti za doseganje višje negovanosti gozdov.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
31	1 ●	2	3	4	5	6
7	8 Slovenski kulturni praznik	9	10	11	12	13
14	15	16 ○	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13

Na spletnem informacijskem sistemu MojGozdar beležimo, da se je število podjetij, ki so registrirana za izvajanje del v gozdovih, povečalo od nekaj več kot 900 (v letu 2017) na več kot 1700 v letu 2021. Do konca leta 2020 smo v Sloveniji zabeležili 1654 izvajalcev gozdarskih storitev, kar pomeni, da se je v zadnjem letu število izvajalcev v povprečju povečalo za 10 izvajalcev na mesec. Med izvajalci prevladujejo manjši izvajalci gozdarskih storitev, 49 % izvajalcev gozdarskih storitev je organiziranih kot samozaposleni.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	1	2 ●	3	4	5	6
7	8 Dan žena	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18 ○	19	20
21 Mednarodni dan gozdov	22 Svetovni dan voda	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10

Proizvodnjo lesnih sekancev v Sloveniji spremljamo že od leta 2006, ko je bil opravljen prvi popis sekalnikov. V letu 2021 smo izvedli četrti popis sekalnikov, v katerega smo z našo analizo zajeli več kot 230 sekalnikov za izdelavo lesnih sekancev. Pridobljeni podatki kažejo, da je bila proizvodnja sekancev v letu 2020 s sekalniki, zajetimi v raziskavo, preko 2,4 milijona nasutih m³. Največ sekancev je bilo proizvedenih v savinjski regiji, tej so sledile gorenjska regija in jugovzhodna Slovenija.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	29	30	31	1 ●	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16 ○	17 Velika noč
18 Velikonočni ponedeljek	19	20	21	22 Svetovni dan Zemlje	23	24
25	26	27 Dan upora proti okupatorju	28	29	30 ●	1
2	3	4	5	6	7	8

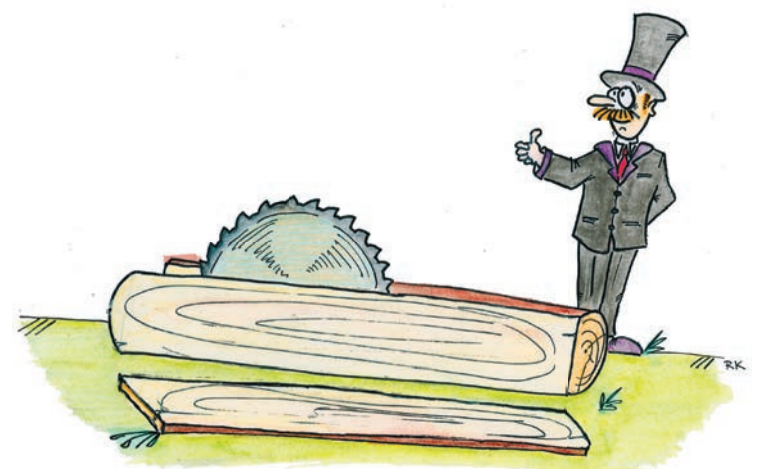
Krojenje lesa in razvrščanje gozdnih lesnih sortimentov v kakovostne razrede bistveno vpliva na prihodke iz gozda. V pomoč zasebnim lastnikom gozda je bilo z namenom izobraževanja razvito spletno orodje za razvrščanje okroglega lesa smreke, jelke in bukve. Sistem uporabnika vodi skozi sklop vprašanj o napakah in dimenzijah sortimenta. Pri posamezni napaki lesa uporabnik vnaša delne meritve, sistem pa na podlagi formul za določevanje kvarnega vpliva izračuna vrednost napake in sortiment uvrsti v ustrezen kakovostni razred (orodje je dostopno na wcm.gozdis.si/orodja).

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
25	26	27	28	29	30	I Praznik dela
2 Praznik dela	3	4	5	6	7	8
9 Dan Evrope	10	11	12	13	14	15
16 ○	17	18	19	20 Svetovni dan čebel	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30 ●	31	1	2	3	4	5

U letu 2021 je Gozdarski inštitut Slovenije začel z rednim spremljanjem prodajnih cen za več kot 40 proizvodov žaganega lesa iglavcev. Prodajne cene brez vključenega DDV in prevoza spremljamo vsako četrletje, poročajo pa jih žagarski obrati po celotni državi. V avgustu 2021 so se cene vseh žagarskih proizvodov znatno zvišale (od 17 do 70 %) v primerjavi s februarjem in majem 2021. Povprečno zvišanje cen vseh proizvodov v avgustu je znašalo 44 % v primerjavi s februarjem 2021. Zvišale so se tudi cene žagarskih ostankov. Podrobne rezultate anket objavljamo na spletnem portalu InfoGOZD/WCM v rubriki "Cene".

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
30	31	1	2	3	4	5 Svetovni dan okolja
6	7	8	9	10	11	12
13	14 ○	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25 Dan državnosti	26
27	28	29 ●	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10

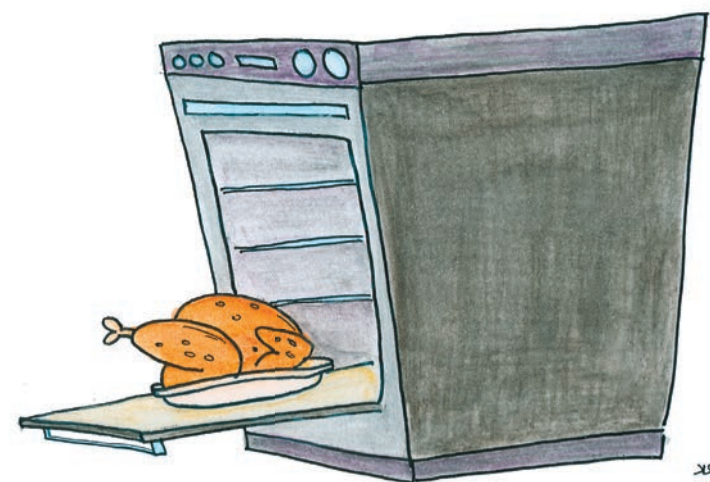
S pojmom gozdno gradbeništvo so zajeta predvsem področja nizke gradnje gozdnih cest, vlak in ureditve hudournikov. Ker gradbeni posegi pustijo trajen pečat v gozdu, jih je potrebno načrtovati kakovostno in dolgoročno, upoštevajoč tudi vse stroške v obdobju uporabe teh objektov. Po podatkih ZGS se je v obdobju 2014-2020 izvedlo 24,2 km rekonstrukcij gozdnih cest ter zgradilo 85,1 km novih gozdnih cest. Vsak kilometer nove gozdne ceste je v povprečju odpiral 23 ha slabše odprtih gozdov. Povprečen strošek za vzdrževanje 1 km gozdne ceste je v obdobju 2014-2020 znašal 785 €.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13 ☉	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28 ●	29	30	31
1	2	3	4	5	6	7

Trg in kakovost lesnega oglja za žar spremljamo tudi na Gozdarskem inštitutu Slovenije. Analize kakovosti lesnega oglja kažejo, da je najbolj problematična velikost delcev. Najmanj 80 % delcev v vreči mora biti večjih od 20 mm in le do 7 % delcev je lahko manjših od 10 mm. Temu merilu je v letu 2021 ustrezal le en vzorec oglja vključen v analizo kakovosti, ki smo jo že drugič izvedli v sodelovanju z Zvezo potrošnikov Slovenije. Na ceno oglja pa ne vpliva zgolj kakovost, temveč tudi velikost pakiranja. Na enoto teže je cenejše oglje v večjih pakiranjih, najdražje pa je v najmanjših pakiranjih.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12 ○	13	14
15 Marjino vnebovzetje	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27 ●	28
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

Ciljni raziskovalni projekt LesGoBio naslavlja problematiko slabe izkoriščenosti lesa listavcev iz slovenskih gozdov. Dejstvo je, da potencial gozdnih lesnih sortimentov listavcev pri nas ni izkoriščen. Slovenska lesnopredelovalna industrija je usmerjena predvsem v predelavo lesa iglavcev, manj pa v predelavo lesa listavcev, kljub temu da se lesna zaloga predvsem bukovine v zadnjih letih povečuje. Na ravni Slovenije nameravamo ovrednotiti trenutno rabo in tržne potencialne hlodovine listavcev. Analizirali bomo prednosti in slabosti obstoječih predelovalcev, ter pripravili projekcije potencialov za nove načine predelave lesa listavcev.

September

2022

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10 ☉	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25 ●
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9

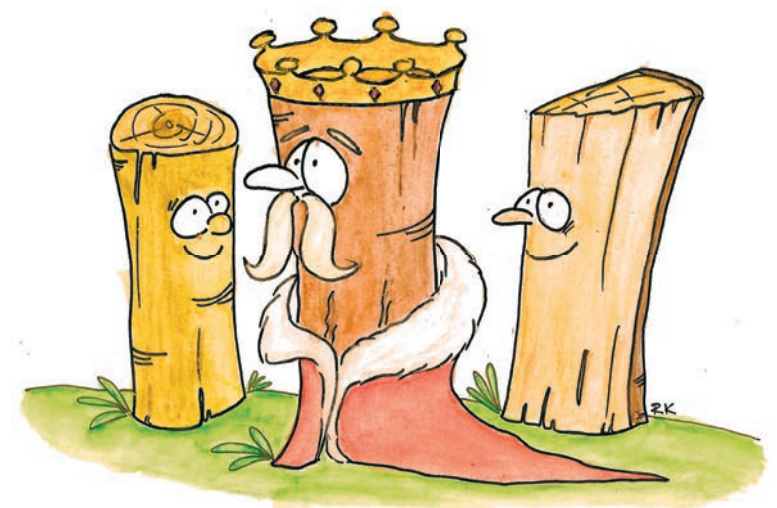
Uloga žensk v družbi kakor tudi v gozdarstvu se spreminja. Po zadnjih podatkih ZGS je 41 % gozdov v lasti žensk, ki pa imajo v lasti v povprečju manjše posesti in s tem manj gozdnih površin kot moški, le 35 %. Razlike med spoloma vplivajo na odnos do gozda in gospodarjenje z njim. Ena od značilnih razlik je, da so lastnice gozdov bolj naklonjene zagotavljanju ekoloških in socialnih funkcij gozda in manj ekonomskih. Točnega deleža žensk zaposlenih v gozdarstvu nimamo. Smo pa pridobili podatke nekaterih ključnih inštitucij: na ZGS predstavljajo ženske 13 % zaposlenih, na Gozdarskem inštitutu Slovenije je med raziskovalci 35 % žensk.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
26	27	28	29	30	1	2
3	4 Svetovni dan živali	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31 Dan reformacije	1	2	3	4	5	6

Lesna goriva ostajajo pomemben energent, predvsem na podeželju. V strukturi rabe energentov v slovenskih gospodinjstvih je prav delež lesnih goriv najvišji in še vedno presega 35 % (SUR5). So tudi okolju prijaznejša kot fosilna goriva in dolgoročno prispevajo k ogljični nevtralnosti. Trg energentov, tudi lesnih goriv, postaja vedno bolj dinamičen in nepredvidljiv. Porabnikom lahko pomagamo pri najbolj gospodarni odločitvi za nakup, saj od leta 2011 spremljamo gibanje cen in jih objavljamo na spletnem portalu InfoGOZD/WCM v rubriki "Cene".

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
31	1 Dan spomina na mrtve	2	3	4	5	6
7	8 ○	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23 ●	24	25	26	27
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11

Digitalne tehnologije omogočajo podporo pri zagotavljanju trajnostnih vidikov pri gospodarjenju z gozdovi in hkrati povečujejo varnost v dobavni verigi. Z uporabo tehničnih informacijskih sistemov je mogoča digitalizacija poslovnih procesov. Projekt eGOZD, ki je financiran v okviru Programa razvoja podeželja, se ukvarja z uvajanjem elektronskega poslovanja v kmetijska gospodarstva z izrazito gozdarsko dejavnostjo. S projektom eGozd stremimo k povečanju digitalizacije in razbremenitvi birokratskih bremen kmetijskih gospodarstev z namenom optimizacije gozdno-lesnih verig ter intenziviranja gospodarjenja z zasebnimi gozdovi.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8 ☉	9	10 Svetovni dan človekovih pravic	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23 ●	24	25 Božič
26 Dan samostojnosti in enotnosti	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

www.gozdis.si

Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

wcm.gozdis.si

InfoGozd – portal za optimizacijo gozdne proizvodnje

www.mojgozdar.si

Iskalnik izvajalcev del v gozdovih

www.s4q.si

Sistem zagotavljanja kakovosti pelet – S4Q

facebook.com/gisgte

Sledite nam lahko tudi na Facebooku

instagram.com/gozdisgte

Sledite nam lahko tudi na Instagramu

Youtube GIS GTE

Sledite nam lahko tudi na YouTube

www.gozdis.si

Laboratorij za lesna goriva

www.interreg-danube.eu

Ženske v gozdarstvu

smallwood.eu

Pridobivanje drobnega lesa, projekt Smallwood

Avtorji fotografij: Matevž Triplat, Marjan Dolenšek, Nike Krajnc, Špela Ščap, Peter Prislan, Urban Žitko, Domen Arnič, Christian Höök (SLU), Matej Povše, Občina Ljubno (skrbnik fotografije o plavljenju lesa)

Avtorji teksta: dr. Nike Krajnc, Matevž Triplat, Tina Jemec, Darja Stare, dr. Peter Prislan, Špela Ščap, Urban Žitko, Domen Arnič, Jaša Saražin, mag. Janez Zafran

Avtor karikatur: Robert Krajnc

Tisk: Birografika BORI d. o. o.

Izdaja: Gozdarski inštitut Slovenije, Založba Silva Slovenica, Večna pot 2, 1000 Ljubljana